

برنجی سنہ ۱ غروشدہ .

برنجی سنہ ۱ غروشدہ .

مجموعہ مقالات

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرلو دکاندر .
کوندربہ چن اوراق معل نامنہ اوراہ کوندربلیدر .
پوستہ اجرئی و پرلماش مکاتب قبول اولغاز .

استابل ایچون آونہ یازلاز . یوزار ایچی داخل اولدیچی
حالدہ خارج ایچون بر سنهک آونہ بدلی — پوستہ
اجرئیه برابر — یاریم مختالی لیراسیدر .

فی ۱۳ ذی الحجہ سنہ ۱۳۰۵ (معارف نظارتک وخصئیلہ هفته بر دفعہ نشر اولتور) فی ۱۰ آغستوس سنہ ۱۳۰۴

دقائق الحقائق

مؤلفی : ابن کمال

— مابعد —

علامت مزبورہ لسان فارسیده اولان اسمی مرکبده
شایعدر . مثلاً (شاهنشاه) (مردانشاه) (ایران‌شاه) (شروانشاه)
دیرلر . اصلاری (شاه شاهان) (شاه مردان) (شاه ایران) (شاه
شروان) در . علم اولملریله تقدیم و تأخیر اولتوب مقتضای معنای
ترکیب تغییر اولغشدر . کلام منظومدهک لسان ترکیده آکا
(کلهجی) دیرلر . مجازاً کفتار اطلساق اولتور . نیتیکیم بویتده
اولیهدر :

(بکفتار بیغمیرت راه جوی)

(دل از نیرکیا بدین آب شوی)

بویتده دخی (کفتار) اول معنایدر :

(عصمت مکن ادبشه زکفتار رقیبان)

(آواز سکان کم نکندد رزق کدارا)

— ۲ —

گفت و کوی

(گفت) کاف عجمینسک ضعیفی ایله دیله کان سوزدرکه
هنوز سولیمدین (سخن) دیرلر . (گفت) دیمزلر . نیتیکیم سابقا
اشارت اولغشدر . (گفت) اسمدر . (گفت) دن مأخوذدر .
(گفت) مصدردر . معنای تلفظدر . (گفت) معنای مذکورہ
اطلاق اولندینی بویتدن ظاهردر :

(مکر آن گفت دانانی نه برجاست)

(که دل را دل بود آینه راست)

لسان ترکیده (گفت) دیمه معنایسته استعمال اولتور . مثلاً
(دیمه وایشته) دیه جک برده عجم (گفت) وشود) دیر . بویتده
واقعدر :

(بظاہر باهمه گفت و شنودست)

(ولی دل جای دیگر در کردوست)

(گفت) فعل ماضی معنایسته کاور . صیغه مشترکہدر .
(سوبلدی) دیه جک برده عجم (گفت) دیر . نیتیکیم بویتدن
ظاہردر :

(چه خوش گفت آنکسنک از هم نشین بود)

(که همت هست مقناطیس مقصود)

(کوی) کاف عجمی ایله (کوییدن) دن مأخوذدر . اسمدر .
(کوییدن) مصدردر . معنای (آچک) در . مرجع تقطیع صوتدر .
آغزله تلفظ حروف کرک بولسون کرک بولسون . ایرلاچی بکه

ایرلادینی وقت تلفظ حروف اتمک لازم دکل . (کویسته) دیرلر .

بابلی اتمک ایله توصیف ایدرلر . نیتیکیم بویتده واقعدر :

(اول ارد هشت ماه جلالی)

(بابلی کویسته برمنار قضبان)

فعل مذکور دن (کویسته) اسم فاعلدر . (کوی) مک معنایستن
لسان ترکیده (ساو) دیمک ایله تعبیر ایدرلر . (سوزساو) دیه جک
برده عجم (گفت و کوی) دیر . نیتیکیم بویتده واقعدر :

(بعشق آنکه زکفت و کوی ترسد)

(چو میخواری بود کر بوی ترسد)

تقطیع صوت تنکلمده بولندیغدن اوتوری تکلم ایدیچی
کسنیه (سخن کوی) دیرلر . نیتیکیم بویتده واقع اولوبدر :

(سخن کوی و ربط زن و خوش سرود)

(جواب روان دست ایشان برود)

(کوی) اسم فاعلدر . (کویسته) دن ترخیم اولغشدر .
(کوی) صیغه مشترکہدر . امر معنایسته کاور . (سوبله) دیه جک
برده عجم (بکوی) دیر . نیتیکیم بویتده واقعدر :

(صبا بلطف بکوان غزال رغانرا)

(که سربکوه و بیابان تو داده مارا)

حرف یا حذف اولغشدر . الف کی یانک حذفی خصوصاً
آخر کلمدن لسان فارسیده شایعدر . مثلاً (روح افزا) و (سخن سا)
دیرلر . اصلی (روح افزای) و (سخن سایی) در . و (بدخوی)
و (ترش روی) دیرلر . یانی حذف ایدوب (بدخو) و (ترش رو)
دخی دیرلر .

(گفت) دن نه فاعل مشتق اولور و نه امر . ایکسیده
(کوییدن) دن مشتق اولورلر اول اعتبار ایله که سابقا بیان اولندی .
(جست وجوی) و (شست وشوی) ده (گفت و کوی)

کیدر . (جست) دن (و شستن) دن نه فاعل کاور و نه امر . ایکسیده
(جوییدن) دن و (شویدین) دن کاور . بوده برنوع توسعدر که لسان
فارسی به مخصوصدر . لسان عربیده یوقدر . (جست) ایله (جوییدن) مک
معناری بر برینه قریبدر . برینک معنای استک ، برینک آرامقدر .
اول سیدین آدن اخذ اولئان معنایی بوندن اخذ ایدرلر .
(شستن) ایله (شویدین) مک معناری ده بر برینه قریبدر . برینک
معنایی یومقدر . برینک معنای آرتقدر . اول سیدین مذکور
توسی بوندهده ایدرلر . اول وقتک لفظ (کوی) مشتقاندن اوله
معناری اولدرکه بیان اولندی . اما شو وقتک لفظ (کوی)
اسم جامد اوله معنایی (طوب) در . نیتیکیم بویتدن ظاهردر :
(مایعدی وار)